

# BOTANISKA NOTISER

FÖR ÅR 1857

MED BITRÄDE AF

HRR ANDERSSON, J. E. ARESCHOUG, E. FRIES, E. P. FRIES JR,  
R. HARTMAN, KINDBERG, LINDBERG, MÜLLER,  
W. NYLANDER, SCHEUTZ M. FL.

UTGIFNE

AF

TH. M. FRIES.

---

MED EN PLANCH.

—•••••—

UPSALA,

PÅ UTGIFVARENS FÖRLAG.

1857.

skarpsynte forskare, Lindeberg. Bland våra nordiska *Carices* saknas naturligtvis flera, äfven den äkta nordiska *C. caespitosa*, hvilken Linné uppgifver den endast som Svensk (ehuru den nyligen blifvit upptäckt i Baden); likväl förekomma flera ännu mera nordliga såsom *C. Heleonastes*, *C. vitilis* m. fl.; Författarne instämna äfven i Dr Hartmans åsigt, att den Svenska, vanligen för *Carex Schreberi* tagna, är *Carex ligERICA*. Af *Hierochloa* finnes endast *H. borealis*, ej *H. australis*, som är en ostlig, ej sydlig art. Af de i Frankrike förekommande *Calamagrostis*-arterna tillhöra alla vår flora utom *C. tenella*; deremot saknas alla våra nordiska arter, så att släktet har sin center i den kalla zonen. Den länge husvillan *Festuca loliacea* upptagas här, liksom förut i Fl. Scanica, troligen rättast under *Glyceria*. Författarnes och i allmänhet de nyares *Poa sudetica* är otvifvelaktigt till arten skild från vår Svenska (detta hafva vi redan förklaradt i *Nov. Fl. Suec. ed. I.*), men efter Schrader, som citerar Ehrharts *Poa quadripedalis* (exactissime nostra), Wimmer och exemplar från Hänkes växtställe i Sudeterna är just denna den äkta *P. sudetica*, som har en sällsyntare forma contracta, en vanligare laxa, remota. Vår *Melica ciliata* finnes endast i Elsas, ej i egentliga Frankrike, der den ersättes af *Melica nebrodensis*. *Bromus racemosus* skall icke förekomma i Frankrike; deremot uppgifves *Bromus hordeaceus* från Normandie och Bretagne; *Festuca arenaria* Osb. finnes ock på Oceanens kuster, men ehuru till yttre utseendet utmärkt, är den ej skiljbar från *F. rubra*. *Glyceria conferta* finnes spridd längs hela vestra kusten, och är äfven tagen på Tyska Östersjökusten. Till *Agropyrum acutum* anse Förf. *A. laxum* kunna hänföras (hvaruti vi likväl icke instämna) och anse vår Svenska *Agr. acutum* för en ny art. Att den afviker rachi villosa hafva vi redan anmärkt; skulle denna skillnad vara tillräcklig, benämna vi den *Agr. hebestachyum*. Bland *Filices* förekommer intet synnerligen annärkningsvärdt, utom saknaden af *Woodsia ilvensis* och förekomsten af icke mindre än 5 arter af *Isoëtes*, hvaraf blott en är aquatic (I. lacustris), 2 palustres och 2 terrestres. Dessa blefvo först nyligen upptäckta i Algeriet, men straxt derefter på Corsika och i S. Frankrike.

E. Fries.

## 2. Lichenes Sueciæ Exsiccati. Editio altera, fasciculus I. Curante CHR. STENHAMMAR. 4:o. 1856.

Inom ingen afdelning af växtriket äro exsiccatsamlingar så nödvändiga, som bland Lafvarna, emedan svårigheten att med ord uttrycka arternas olikheter är större än inom någon

annan växtrikets afdelning. Detta är ett factum, som redan länge varit erkänt och isynnerhet uti våra dagar, då genom mikroskopets användande vid arternas bestämmande det blifvit nödvändigt att genom säkra, för botanisterna tillgängliga typexemplar fixera de gamla arterna och derigenom erhålla en fast grund, på hvilken de nyare undersökningarne kunde stödja sig. Derföre utgifvas äfven för närvarande exsiccater af Englands, Frankrikes, Tysklands, Schweitz' och Italiens lafvar och dessutom Rabenhorsts *Lichenes Europæi*. Behofvet af dylika från Sverige, hvars arter genom Linnés, Acharii, Swartz's, Wahlenbergs, Fries' och Stenhammars arbeten äro af högsta vigt för den äldre synonymikens utredande, har äfven gjort sig gällande, då det numera är nästan omöjligt att erhålla några exemplar af den förra upplagan af *Lich. Suec. exsicc.* För att afhjelpa denna brist har Doctor Chr. Stenhammar, hvars ifver och intresse för naturvetenskaperna årens mängd ej förmått minska, börjat utgifvandet af denna nya upplaga, fastän ordnad efter en annan, ändamålsenligare plan.

En närmare redogörelse för denna första fascikels innehåll torde ej vara af nöden, då redan i Bot. Not. N:o 5—6 för 1856 en innehållsförteckning finnes införd. Vi kunna dock ej underlåta att nämna, att derigenom, att under samma Nr gifvas hela serier af olika former af hvarje art, innehållet är ännu rikare än vid genomläsandet af innehållsförteckningen synes. Så t. ex. finnes under N:o 5 både hufvudformen och var. *papyracea* af *Nephroma resupinatum*, under N:o 20 *Umbilicariæ polyphyllæ* alla former (hufvudformen *thallo membranaceo*, var b. *thallo coriaceo* och *\*deusta thallo flaccido*), under N:o 26 *Umbilicaria hirsuta* i tvenne former och dessutom *\*murina*, under N:o 30 trenne olika former (eller efter nyares åsigter arter) af *Endocarpon pusillum* Fr. Lich. Eur., hvarförutom af flera Nr under skilda bokstäfver lemnas exemplar från olika trakter af Skandinavien.

I Kongl. Wetenskaps-Akademiens Förhandl. 1856 N:o 6 & 7 har Dr Stenhammar lemnat en kort framställning af de grunder, efter hvilka denna fascikel blifvit beredd, äfvensom anmärkningar rörande några af de här förekommande arterna, och få vi till densamma hänvisa. Tilläggas må blott, såsom étt ytterligare stöd för den der uttalade åsigten, att N:o 16 *Biatora fulgens* och dess form *\*bracteata* af Massalongo och Körber naturvidrigt blifvit ej blott skilda såsom arter utan till och med placerade i olika släkten, att den förnämsta karakteren utom thallus (hvars förmåga att variera är satt utom allt tvifvel) nemligen sporeernas olikhet ej torde vara tillförlitlig. Jag har nemligen icke hos formen *bracteata* kunnat finna några *spora mediocres* (= 0,015—18 m. m. långa

och 0,006—9 m. m. breda), *dyblastæ*, liknande dem hos *Parmelia parietina*, utan liksom hos hufvudformen voro de *parvulæ* (de jag sett voro 0,008—12 m. m. långa och 0,0030—45 m. m. breda), *monoblastæ*. Måhända afse dock Körber och Massalongo en annan växt.

Slutligen bör jag ej underlåta att nämna, att af alla hittills utkomna exsiccavert *intet*, icke ens von Zwackhs i detta afseende rättvist prisade, kan mäta sig med detta i anseende till skönheten, fullständigheten och rikedomen af de meddelade exemplaren samt att äfven den yttre utstyrelsen är sådan, att det öfverträffar alla med undantag af Tuckermans *Lichenes Americæ Septentrionalis*. — Vi kunna därför ej annat än glädjas öfver, att ett sådant verk här i Sverige blifvit utgifvet, och hoppas äfven, att besvärigheterna vid exsiccaverts utgifvande ej måtte afskräcka den vördade veteranen bland Skandinaviens Botanister till detta arbetes fullföljande.

Th. Fr.

## Strödda Underrättelser.

### Spridda växtgeografiska bidrag till Skandinaviens Flora.

Utom de Herrar, hvilkas initialer af föregående N:r äro bekanta, hafva Herrar *V. Holm* och *E. A. Selberg* meddelat följande uppgifter:

*Hieracium pratense* Tausch. ÖG. Krokeks S:n vid Larum, teml. ymnig samt särdeles stor och vacker; äfven vid Marmorbruket är ett och annat exempl. funnet. *E. Lennmalm*.

*Echium vulgare* L. Jemtl. Refsund och Sundsjö. *E. A. S.*

*Ranunculus lapponicus* L. N. Ångerml. Själevads S:n, ej långt från prestgården. *O. H.*; Jemtl. Offerdal: *C. U.*

*N. Fjellström*; Ströms S:n vid Klöfvan *E. A. S.*

— *aconitifolius* L. Jemtl. Fölinge S:n. *F. Behm*.

*Elatine triandra* Schkhr. N. Ångerml. Själevads S:n, Vestansjö by. *V. H.*

*Saxifraga Hirculus* L. Jemtl. Ragunda och Hamnerdal. *E. A. S.*

*Lathyrus maritimus* (L.) F. Ångerml. Själevads S:n. *V. H.*

*Ulmus montana* Sm. Jemtl. Fölinge Lappmark vid Carlberget och Fogelberget i Frostvikens S:n. *E. A. S.*

*Salix hastata* L. Ångerml. Själevads S:n. *V. H.*

— *myrtilloides* L. Ångerml. Björna S:n. *V. H.*

*Myrica Gale* L. Jemtl. mycket allmän i Hamnerdal och Ragunda, eljest sällsynt. *E. A. S.*